

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **J. K.**, zastoupený JUDr. MgA. Michalem Šalomounem, Ph.D., advokátem se sídlem Třebíč, Bráfova třída 52, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Brno, Žerotínovo nám. 3/5, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2015, č. j. 22 A 52/2013 - 101,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností podanou dne 9. 12. 2014 domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 15. 10. 2015, č. j. 22 A 52/2013 - 101, kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2013, č. j. JMK 62420/2013, sp. zn. S-JMK 62420/2013/OD/ Ša, jímž bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Znojmo (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 15. 4. 2013, sp. zn. SMUZN 6847/2012 Hoch. Uvedeným rozhodnutím byl stěžovatel uznán vinným tím, že se dne 12. 7. 2012 v 5:35 hod. v obci Znojmo - Oblekovice jako řidič osobního motorového vozidla Škoda Octavia, reg. zn. X, po pozitivní dechové zkoušce odmítl přes výzvu podrobit lékařskému vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem. Tím měl stěžovatel porušit § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o silničním provozu“), a spáchat přestupek dle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním

provozu, když se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona o silničním provozu odmítl podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ačkoliv takové vyšetření nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví. Za uvedený přestupek byla stěžovateli uložena pokuta v částce 25 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců.

Krajský soud v napadeném rozsudku dospěl k závěru, že policista v souladu s § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu vyzval stěžovatele k provedení dechové zkoušky a dále vůči němu učinil výzvu k podrobení se lékařskému vyšetření odběrem krve. Stěžovatel byl povinen podle 9 odst. 3 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky [správně podle § 114 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v relevantním znění, neboť zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, byl k 1. 1. 2009 zrušen právně zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o Policii České republiky) – pozn. NSS], výzvy policisty uposlechnout. Stěžovatelovo vysvětlení, že před jízdou nepil alkoholické nápoje, ale „stříkl“ si do plic léky na astma, nemá vliv na povinnost, která mu v důsledku pozitivní dechové zkoušky vznikla, a to podrobit se na výzvu policisty lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu. Povinnost podrobit se lékařskému vyšetření není absolutní, neboť v případě, že by byl odběrem krve ohrožen život či zdraví osoby, která se má vyšetření podrobit, zakládalo by to překážku provedení odběru. Na straně druhé nelze podle krajského soudu přehlédnout, že odběr krve je prováděn v rámci lékařského vyšetření, tj. kvalifikovanou osobou, která je na základě informací poskytnutých vyšetřovaným schopna posoudit otázku zdravotního rizika, které z vyšetření plyne. Stěžovatel ovšem odmítnutím lékařského vyšetření vyloučil možnost takového kvalifikovaného posouzení, přestože v poučení, které podepsal, je uvedeno, že je povinen se podrobit lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve nebo moči ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem. Subjektivní názor stěžovatele, že je ochoten se podrobit pouze odběru moči a slin a souhlasí tedy jen s jistým druhem lékařského vyšetření, je právně irelevantní, neboť stěžovatel si nemůže po výzvě k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření klást podmínky, za kterých se tomuto vyšetření podrobí. V projednávané věci byla tato výzva učiněná podle § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona o silničním provozu opodstatněná, neboť na základě pozitivního výsledku dechové zkoušky vzniklo podezření, že stěžovatel řídí vozidlo pod vlivem alkoholu. Vzhledem k tomu, že dechovou zkouškou nebylo dosaženo hodnověrného výsledku vyšetření, neboť rozdíl naměřených hodnot byl větší než 10% a dechová zkouška měla pouze orientační charakter, bylo posléze zapotřebí její pozitivní výsledek potvrdit provedením odborného lékařského vyšetření, které ovšem stěžovatel odmítl.

Z uvedených důvodů neshledal krajský soud žalobu důvodnou a podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), ji zamítl.

II.

Kasační stížnost

Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, jež podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s.

Namítl, že není zřejmé, na základě čeho krajský soud dovodil, že se stěžovatel po pozitivní dechové zkoušce odmítl přes výzvu policisty podrobit lékařskému vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem. Stěžovatel konzistentně namítal, že se neodmítal podrobit lékařskému vyšetření, ale pouze odběru krve. Policista stěžovatele nevyzýval obecně k tomu, aby se podrobil lékařskému vyšetření, ale k tomu, aby jel „do nemocnice na krev“, přičemž pokud „nechce dát krev“, nemá smysl nikam jezdit. Krajský soud se vyhnul posouzení žalobní námitky existence dvou odlišných skutkových verzí za situace, v níž správní orgány argumentují, že stěžovatel se odmítl podrobit lékařskému vyšetření obecně, zatímco stěžovatel

pokračování

tvrdí, že se odmítl podrobit jen vyšetření, ke kterému byl vyzván, tj. odběru krve. Krajský soud v rozporu se skutečností prohlásil za nespornou skutečnost, že se stěžovatel odmítl podrobit lékařskému vyšetření. Potvrzení o zadržení řidičského průkazu, které stěžovatel předložil k prokázání svého tvrzení, že se odmítl podrobit pouze odběru krve, nebylo zařazeno do soudního spisu, ale bylo jen konstatováno a vráceno stěžovateli; krajským soudem v rozsudku nijak hodnoceno nebylo.

Stěžovatel dále poukázal na to, že odběr krve sice označil za pro něj nepřijatelnou záležitost, ale současně nevyločil jiné metody vedoucí ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem. Z tohoto důvodu nic nebránilo policistům, aby stěžovatele dopravili na odborné lékařské vyšetření, kde by byla situace vyřešena s odborným zdravotnickým pracovníkem. Nelze ovšem vyčítat stěžovateli, že upozornil na pro něj nevhodný způsob odborného lékařského vyšetření.

Policisté, správní orgány i krajský soud si tedy „ulehčili práci“ a situaci vyhodnotili jako komplexní odmítnutí stěžovatele podrobit se odbornému lékařskému vyšetření obecně, přestože situaci bylo možno vyhodnotit rovněž tak, že se stěžovatel odmítl podrobit pouze výzvě k odběru krve.

Stěžovatel vytkl, že v rámci dokumentace přestupku jsou Policií ČR „vyráběny“ různé materiály, přičemž ty z nich, které nasvědčují závěru, že se stěžovatel odmítl podrobit lékařskému vyšetření obecně, a nikoli jen odběru krve, jsou najednou „důležitější“ oproti jiným materiálům, které byly vydány stěžovateli k pozdějšímu prokázání, že odmítnutí vyšetření bylo vázáno jen na odběr krve.

Dále stěžovatel namítl, že nebyl policisty poučen o tom, že považují stěžovatelovo odmítnutí podrobit se odběru krve za odmítnutí podrobit se lékařskému vyšetření obecně, v důsledku čehož dojde ke spáchání přestupku, za který může být uložena pokuta od 25 000 do 50 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho roku do dvou let. Namísto toho byl stěžovatel policisty uveden v omyl, neboť mu sice vydali potvrzení (stěžovatel má zjevně na mysli potvrzení o zadržení řidičského průkazu – pozn. NSS) o tom, že se odmítl podrobit odběru krve, ale v rámci řešení přestupku je to stejně „k ničemu“, neboť správní orgány vycházejí z toho, že se stěžovatel odmítl podrobit lékařskému vyšetření obecně.

Stěžovatel má rovněž za to, že popsany postup je v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, neboť se jedná o „vyloučení souhlasu s odběrem biologických vzorků, tedy osobních údajů“. Dle čl. 10 písm. c) směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, je dána povinnost informovat subjekt údajů (tj. stěžovatele) při shromažďování osobních údajů o tom, zda poskytnutí osobních údajů je dobrovolné nebo povinné, jakož i o důsledcích odepření poskytnutí takových osobních údajů. Tato povinnost také byla transponována do § 11 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“).

V této souvislosti stěžovatel uvedl, že místo toho, aby byl jednoznačně poučen o tom, zda je jeho povinností se výzvě podrobit či nikoli a jaké jsou případně následky odmítnutí, tak se pouze dozvěděl, že pokud se nechce podrobit odběru krve, nemá smysl do nemocnice vůbec jezdit. Stěžovatel má tak za to, že situace ohledně výzvy, aby se podrobil lékařskému vyšetření, je buď nezákonná, anebo přinejmenším skutkově sporná, neboť existuje ono potvrzení, že odmítl pouze odběr krve. S ohledem na zásahu *in dubio pro reo* je proto třeba situaci vyhodnotit tak, že odmítnutí vyšetření bylo ze strany stěžovatele učiněno jen pro konkrétní způsob vyšetření, jímž byl odběr krve.

Otázku podrobení nebo nepodrobení se odběru krve krajský soud řeší spekulací o tom, že to byl stěžovatel, kdo si kladl dodatečnou podmínku o tom, jaké vyšetření bude nebo nebude provedeno. Není zřejmé, na základě čeho krajský soud k tomuto závěru dospěl, přičemž nedává

smysl, proč by uvedenou námitku stěžovatel uplatňoval u policistů, kteří ho dle zjištění krajského soudu vyzývali nikoli k odběru krve, ale k lékařské prohlídce. Pak by samozřejmě mohl tuto námitku uplatnit u zdravotnického personálu.

Krajský soud rovněž nijak nevyhodnotil, že lékařské vyšetření, ke kterému byl stěžovatel vyzván (ať již jakýmkoli způsobem) bylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví, o čemž policisty informoval. Za této situace pak měl být stěžovatel tím spíše poučen o tom, že tuto skutečnost má sdělit zdravotnickému personálu, a nikoli policii.

S odkazem na § 4 písm. a), § 5 odst. 1 písm. f), g), § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů (dále jen „zákon proti alkoholismu“), stěžovatel namítl, že pro zjištění výše alkoholu v těle postačí, bude-li provedeno pouze orientační vyšetření spočívající v dechové zkoušce. Provedení odborného lékařského vyšetření pak není třeba. Není-li v takovém případě stanovena povinnost odborné lékařské vyšetření provést, nemůže potom dojít ani k výzvě podrobit se takovému lékařskému vyšetření ve smyslu § 16 odst. 4 zákona proti alkoholismu a nelze ani dovodit odpovědnost stěžovatele za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Stěžovatel zastává názor, že pokud lékařské vyšetření není zapotřebí, není ani důvod jej penalizovat za to, že se nepodrobil odběru krve, neboť je to pro něj spojeno s velkou bolestí a omezeními, a to navíc za situace, v níž byl ochoten podrobit se odběru jiného biologického materiálu (např. analýze moči, slin, anebo odběru krve z prstu), ale policisty byl jiný způsob než odběr krve odmítnut.

III.

Vyjádření žalovaného

Žalovaný s kasační stížností stěžovatele nesouhlasil, označil ji za nedůvodnou a odkázal na své rozhodnutí.

IV.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Stěžovatel se kasační stížností podanou ve stanovené lhůtě (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) domáhal přezkumu rozhodnutí krajského soudu, které vzešlo z řízení, jehož byl účastníkem (§ 102 s. ř. s.), jeho kasační stížnost splňuje zákonné náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud dále přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda rozsudek krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval stěžovatelem namítanou nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu a dospěl k závěru, že krajský soud se, byť v některých částech pouze kuse a na samé hranici přezkoumatelnosti, přece jen s argumentací obsaženou v žalobě stěžovatele vypořádal, a to včetně žalobních bodů spočívajících v namítané odlišnosti skutkových verzí správních orgánů a stěžovatele; podle verze stěžovatele se odmítl podrobit pouze vyšetření odběrem krve, k čemuž byl policisty vyzván, zatímco podle správních orgánů měl stěžovatel odmítnout podrobení se lékařskému vyšetření obecně.

pokračování

Krajský soud konstatoval v souladu s obsahem správního spisu, že podle oznámení přestupku Policie ČR, Územní odbor Znojmo, Dopravní inspektorát, ze dne 12. 7. 2012, č. j. KRBP – 176660-2/PŘ-2012-061306-RA, stěžovatel uvedeného dne v 5:35 hod. řídil osobní vozidlo Škoda Octavia, RZ: X, v obci Znojmo – Oblekovice a byl kontrolován hlídkou PČR DI Znojmo, přičemž mu odborným měřicím přístrojem Dräger v 5:36 hod. byla zjištěna hodnota 0,85 promile alkoholu, druhým měřením v 5:43 hod. byla naměřena hodnota 0,56 promile alkoholu a třetím měřením v 5:48 hod. byla naměřena hodnota 0,78 promile alkoholu. Vzhledem k tomu, že rozdíl naměřených hodnot byl větší než 10 %, byl stěžovatel vyzván k lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve, což odmítl. Podle úředního záznamu ze dne 12. 7. 2012 stěžovatel s naměřenými hodnotami souhlasil, což stvrdil podpisem, odmítl se ovšem na výzvu policisty podrobit lékařskému vyšetření, není-li ovlivněn alkoholem, přestože byl poučen o následcích odmítnutí povinnosti podrobit se lékařskému vyšetření.

Krajský soud tedy nijak nezpochybnil stěžovatelovu verzi, že jej policisté ústně poučili o tom, že vyšetření probíhá formou odběru krve, což bylo potvrzeno rovněž výpověďmi policistů. Krajský soud vzal ale na straně druhé v potaz také skutečnost, že stěžovatel byl seznámen a podepsal úřední záznam ze dne 12. 7. 2012, podle něhož byl také policisty seznámen s tím, že s ohledem na skutečnost, že rozdíl druhého a třetího měření byl větší než 10 % byl „vyzván podle § 5 odst. 1 písm. f) z. č. 361/2000 Sb., aby se podrobil odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu (pozn. podtrženo NSS) ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem (§ 16 odst. 2 z. č. 379/2005 Sb., v platném znění). Řidič byl výslovně poučen o následcích odmítnutí povinnosti podrobit se lékařskému vyšetření: Přestupek dle § 125c odst. 1 písm. d) z. č. 361/2000 Sb., za který se uloží dle § 125c odst. 4 písm. a) cit. zákona pokuta od 25 000 Kč do 50 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho roku do dvou let. Řidič odmítl ...podrobit se na výzvu policisty odbornému lékařskému vyšetření (pozn. podtrženo NSS), není-li ovlivněn alkoholem podle zvláštního právního předpisu....Řidič...nepožaduje po poučení podle § 67 odst. 4 z. č. 273/2008 Sb., v platném znění, provedení odběru krve ke zjištění množství alkoholu.“

Z úředního záznamu ze dne 12. 7. 2012, z něhož vycházel v napadeném rozsudku také krajský soud, je tedy zjevné, že stěžovatel v něm byl v souladu s § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb. vyzván, aby se podrobil odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.

Součástí správního spisu je rovněž kopie potvrzení o zadržení řidičského průkazu ze dne 12. 7. 2012, podle kterého „Odběr žilní krve a lékařské vyšetření (pozn. podtrženo NSS) řidič odmítl.“ Právě tohoto potvrzení se přitom stěžovatel dovolává rovněž v kasační stížnosti.

Není sporu o tom, že policisté stěžovateli sdělili, že k ověření ovlivnění stěžovatele alkoholem se provádí odběr krve; tuto skutečnost shodně tvrdí stěžovatel i policisté. Podstatné ovšem je, že, jak plyne z úředního záznamu, jakož i potvrzení o zadržení řidičského průkazu, že stěžovatel neodmítl pouze odběr krve, ale rovněž lékařské vyšetření ke zjištění alkoholu spojené s odběrem biologického materiálu (tedy nikoli pouze s odběrem krve).

Není proto důvodná kasační námitka stěžovatele, že se neodmíтал podrobit lékařskému vyšetření, ale pouze odběru krve; stěžovatel se nepochybně se zněním uvedeného úředního záznamu i potvrzení o zadržení řidičského průkazu seznámil, neboť je podepsal. Při podpisu těchto dokumentů stěžovatel „pouze“ namítal, že dva dny před jízdou alkoholické nápoje nepil, ale před jízdou použil astmatický sprej. V žádném z těchto dokumentů se stěžovatel, ač mu v tom nic nebránilo, explicitně nevyjádřil tak, že souhlasí s lékařským vyšetřením spojeným s odběrem jiného biologického materiálu než krve.

Krajský soud přitom, jak vyplývá ze záznamu jednání před krajským soudem, potvrzení o zadržení řidičského průkazu provedl (četl) k důkazu. Za pochybení, které by mělo za následek nezákonnost napadeného rozsudku nelze považovat ani skutečnost, že se krajský soud s tímto potvrzením explicitně nevypořádal, neboť toto potvrzení jen osvědčovalo zjištění učiněná z úředního záznamu ze dne 12. 7. 2012, jak plyne z již uvedeného. Lze proto konstatovat, že i v případě, že by se ze strany krajského soudu jednalo o dílčí pochybení, nejde o vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], neboť lze dovodit, že výrok rozsudku krajského soudu by byl stejný i za situace, kdy by k tomuto pochybení nedošlo (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2005, č. j. 6 Ads 57/2004 – 59).

V této souvislosti je třeba rovněž zdůraznit, že nelze považovat za důvodné stěžovatelovo odmítnutí dostavit se k lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve jen na základě jeho názoru, že odběr krve je spojen s nebezpečím pro jeho zdraví. Uvedené posouzení nepřislouží stěžovateli ani policistovi, ale výhradně lékaři, kterému měl v rámci daného lékařského vyšetření stěžovatel své obavy sdělit.

Z uvedeného také plyne, že není správný závěr stěžovatele, že z odmítnutí podrobit se lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve „se stalo“ odmítnutí lékařského vyšetření obecně. Krajský soud sice jistě mohl nedůvodnost této námitky podrobněji rozvést, ale přesto je z napadeného rozsudku zcela zjevné, z jakých důvodů tuto námitku nepovažoval za důvodnou, přičemž své závěry opřel o zjištění učiněná z obsahu správního spisu. Ani z tohoto důvodu proto nelze považovat rozsudek krajského soudu za nepřezkoumatelný.

V této souvislosti neobstojí ani kasační námitka, že o tom, že své obavy má stěžovatel sdělit lékaři, měli policisté stěžovatele poučit. Skutečnost, že odborné posouzení zdravotního stavu náleží pouze lékaři, je natolik očividná, že musela být zřejmá i stěžovateli při prováděné silniční kontrole. Poučovací povinnost policistů není bezbřehá, policisté nejsou povinni poučovat řidiče o zcela zjevných skutečnostech, resp. jim radit, jak nejvhodněji by měli v tom kterém konkrétním případě postupovat. V této souvislosti je rovněž třeba zdůraznit, že stěžovatel v době provádění silniční kontroly byl (a dosud je) držitelem řidičského oprávnění, přičemž řidičské oprávnění může získat pouze osoba odborně způsobilá k řízení motorových vozidel [srov. § 82 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu], přičemž součástí odborné způsobilosti je rovněž znalost předpisů o provozu na pozemních komunikacích (srov. zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů).

Pouze pro úplnost lze v této souvislosti také ve vztahu ke sdělení policistů, že vyšetření probíhá formou odběru krve, odkázat na závěr správního orgánu I. stupně, který ve svém rozhodnutí uvedl: „*Policisté ve svých výpovědích potvrdili, že řidiče poučili, že lékařské vyšetření ke zjištění, zda řídil pod vlivem alkoholu, se provádí u lékaře a spočívá v odběru žilní krve. Je skutečností, že stanovení obsahu alkoholu v lidském organismu se provádí rozbořením vzorku krve, z hladiny alkoholu v moči lze určit pouze přibližnou hladinu alkoholu v krvi, a proto se odběr moči provádí pouze v případě, že lékař provádějící lékařské vyšetření zkonstatuje, že odběr krve není ze zdravotních důvodů možný.*“

Za této situace tedy krajský soud správně ve shodě se správními orgány dovodil, že stěžovatel byl v souladu s § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu policistou vyzván k provedení dechové zkoušky a dále vůči němu učinil výzvu k podrobení se lékařskému vyšetření. Stěžovatel byl povinen podle § 114 zákona o Policii ČR výzvy zakročujícího policisty uposlechnout. Nesprávné uvedení 9 odst. 3 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, krajským soudem přitom nemá s ohledem na uložení shodné povinnosti § 114 zákona o Policii

pokračování

České republiky vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Lze souhlasit i s dalšími závěry krajského soudu, že v případě, že by byl odběrem krve ohrožen život či zdraví osoby, která se má vyšetření podrobit, zakládalo by to překážku provedení odběru, ale odběr krve je prováděn v rámci lékařského vyšetření kvalifikovanou osobou, která je na základě informací poskytnutých vyšetřovaným schopna posoudit otázku zdravotního rizika, které z vyšetření plyne. Stěžovatel ovšem odmítnutím lékařského vyšetření přes řádné poučení v listině, kterou podepsal, vyloučil možnost takového posouzení.

Výše uvedené závěry jsou v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu, který již v rozsudku ze dne 27. 7. 2007, č. j. 5 As 72/2006 – 93, vyslovil: „*Policie ČR v souladu se zněním ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona o provozu na pozemních komunikacích vyzvala stěžovatele k provedení dechové zkoušky a provedla další výzvu k podrobení se lékařskému vyšetření odběrem krve. Stěžovatel byl povinen uposlechnout výzvy zakročujícího policisty, jak stanoví i § 9 odst. 3 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění účinném pro projednávané období. V Poučení, které stěžovatel podepsal, je uvedeno, že je povinen podrobit se (v případě pozitivní dechové zkoušky na alkohol) lékařskému vyšetření s odběrem krve nebo moči ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem, že je-li pro vyšetření třeba odebrat krev, je povinen strpět, aby mu lékař nebo odborný zdravotnický pracovník odebral krev, pokud to není spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví, mohl lékař na základě odborného lékařského vzdělání, nikoli policista provádějící silniční kontrolu, jak již dovodily správní orgány i krajský soud. Svůj subjektivní názor ohledně nebezpečí odběru krve pro zdraví či život měl tedy stěžovatel sdělit lékaři či odbornému zdravotnickému pracovníkovi.*

[...]

Ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona o provozu na pozemních komunikacích stanoví řidiči kromě povinností uvedených v § 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích dále povinnost podrobit se na výzvu policisty dechové zkoušce a v případě pozitivního zjištění i lékařskému vyšetření s odběrem krve nebo moči ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem. Stěžovatel se nepodrobil lékařskému vyšetření s odběrem krve nebo moči ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem, přičemž Nejvyšší správní soud je stejného názoru jako správní orgány a krajský soud, že nebylo zapotřebí prokazovat, zda byl stěžovatel vyzván k odběru krve nebo moči, protože bylo prokázáno, že byl vyzván, aby se podrobil lékařskému vyšetření, když se způsobem vyšetření byl již seznámen v Poučení.

K stěžovatelem tvrzenému možnému ohrožení zdraví nebo života v souvislosti s naplněním povinných znaků přestupku je třeba konstatovat, že za důvodné odmítnutí lékařského vyšetření odběrem krve nelze považovat odmítnutí dostavit se k lékařskému vyšetření na základě subjektivního názoru, že odběr krve je spojen s nebezpečím pro jeho zdraví.“

I přes odlišnosti v tehdejší a nynější právní úpravě jsou právní závěry ohledně odmítnutí lékařského vyšetření odběrem krve plně použitelné i na tento případ.

Dále je zejména z úředního záznamu ze dne 12. 7. 2012 zřejmá nedůvodnost námitky stěžovatele, že postupem policistů došlo „*k vyloučení jeho soublasu s odběrem biologických vzorků, tedy osobních údajů*“, což má být podle stěžovatele v rozporu s čl. 10 písm. c) směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES a § 11 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů. Podle obsahu úředního záznamu, který stěžovatel nijak nerozporoval, byl stěžovatel jednoznačně vyzván podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, aby se podrobil odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem, a byl rovněž poučen o následcích odmítnutí povinnosti podrobit se lékařskému vyšetření. Uvedené poučení není v rozporu s článkem 10 směrnice 95/46/ES ani s § 11 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů, neboť stěžovatel byl poučen o důvodech této výzvy a následcích jejího

odmítnutí. Postup policistů tedy nijak „nevyločil“ souhlas stěžovatele s odběrem jeho biologických materiálů; tento souhlas stěžovatel prostě přes řádné poučení neudělal, jak již bylo rozvedeno.

Důvodná není ani námitka stěžovatele, že neměl povinnost podrobit se předmětnému lékařskému vyšetření, neboť se již podrobil dechové zkoušce. Touto otázkou se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 10. 5. 2016, č. j. 2 As 146/2015 – 45, ve kterém dospěl k tomuto závěru: „*Odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu, resp. jiné návykové látky, je povinná podrobit se na výzvu dle § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že řídila motorové vozidlo pod jejich vlivem, jestliže odmítla orientační vyšetření (§ 16 odst. 2 a 3 zákona č. 379/2005 Sb.). Lékařskému vyšetření je povinná podrobit se také osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že řídila motorové vozidlo pod vlivem těchto látek, a která se orientačnímu vyšetření sice podrobila nebo podrobit nemohla, je-li u ní zapotřebí zjistit obsah alkoholu, resp. jiné návykové látky nebo odstranit pochybnosti o správnosti hodnot zjištěných orientačním vyšetřením, ať už v důsledku úmyslného či neúmyslného zmaření měření, nesprávné funkčnosti testovacího přístroje či jiné nemožnosti jeho použití.*“ V nyní projednávané věci se přitom jednalo právě o případ, v němž bylo třeba odstranit pochybnosti o správnosti hodnot zjištěných orientačním dechovým vyšetřením, neboť rozdíl druhého a třetího měření byl větší než 10 % a vznikly tudíž pochybnosti o správné funkčnosti testovacího přístroje, resp. správnosti měření. Za této situace proto byli policisté oprávněni vyzvat stěžovatele podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu k odbornému lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.

Nelze přisvědčit ani námitce stěžovatele, že krajský soud se měl zabývat rovněž tím, zda lékařské vyšetření, ke kterému byl stěžovatel vyzván (ať již jakýmkoli způsobem) bylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví. Tato skutečnost je totiž pro rozhodnutí ve věci irelevantní, stejně jako pro rozhodnutí ve věci není podstatná lékařská zpráva MUDr. F. L. ze dne 30. 8. 2012 [podle ní stěžovatel špatně toleruje parenterální aplikaci léků (včetně odběrů ze žíly) a vyžaduje před vpichem použití místních anestetických prostředků]. Přestože rovněž tuto skutečnost mohl krajský soud blíže argumentačně rozvést, není napadený rozsudek z tohoto důvodu nepřezkoumatelný, neboť krajský soud zdůraznil, že stěžovatel odmítl nikoli pouze odběr krve, ale odborné lékařské vyšetření spojené s odběrem biologického materiálu (tedy nikoli pouze odběrem krve). Tímto postupem stěžovatel znemožnil, aby případně i jiným způsobem než odběrem krve bylo při lékařském vyšetření zjištěno, zda je či není ovlivněn alkoholem. Krajský soud také, jak již bylo řečeno, správně poukázal na to, že posouzení, zda a jaký postup při lékařském vyšetření by případně mohl být nebezpečný pro stěžovatelovo zdraví či život, náleží pouze odbornému zdravotnickému pracovníkovi. Přestože se tedy krajský soud explicitně s touto otázkou nevypořádal, je z napadeného rozsudku zcela zjevné, z jakých důvodů nepovažoval krajský soud argumentaci v žalobě rovněž k této otázce za důvodnou, jakými úvahami se řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů a utváření závěrů o skutkovém stavu.

V.

Závěr a náklady řízení

Ze shora uvedených důvodů dospěl zdejší soud k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji zamítl.

Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl dle § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

pokračování

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel úspěch neměl a žalovanému žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly, takže mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 19. září 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu